

3 (15) 2017

Ekonomia XXI Wieku

Economics of the 21st Century

Wydawnictwo Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu
Wrocław 2017

Redakcja wydawnicza: Dorota Pitulec
Redakcja techniczna: Barbara Łopusiewicz
Korekta: Hanna Jurek
Łamanie: Małgorzata Myszkowska
Projekt okładki: Beata Dębska

Informacje o naborze artykułów i zasadach recenzowania
znajdują się na stronach internetowych
www.wydawnictwo.ue.wroc.pl
<http://ekonomia.ue.wroc.pl>

Publikacja udostępniona na licencji Creative Commons
Uznanie autorstwa-Użycie niekomercyjne-Bez utworów zależnych 3.0 Polska
(CC BY-NC-ND 3.0 PL)

© Copyright by Uniwersytet Ekonomiczny we Wrocławiu
Wrocław 2017

ISSN 2353-8929
e-ISSN 2449-9757

Wersja pierwotna: publikacja drukowana

Zamówienia na opublikowane prace należy składać na adres:
Wydawnictwo Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu
ul. Komandorska 118/120, 53-345 Wrocław
tel. 71 36 80 602; e-mail: econbook@ue.wroc.pl
www.ksiegarnia.ue.wroc.pl; ksiegarnienaukowe.pl

Druk i oprawa: TOTEM

Spis treści

Wstęp	7
Mariusz Maziarz: Paradygmat zasobowy a paradygmat sieciowy. Nauka czy sztuka? / Resource paradigm vs. network paradigm. Science or art?.....	9
Magdalena Pichlak, Mariusz Kruczek: Gospodarka o obiegu zamkniętym – stan obecny i perspektywy / Circular economy – current state and perspectives	21
Joanna Michalczyk: Rola procesów globalizacji i integracji europejskiej w kształtowaniu się łańcuchów dostaw żywności / Role of globalisation and European integration processes in shaping food supply chains.....	32
Jarosław Brach: Ocena ekonomicznych aspektów działania kapitału zagranicznego w procesie ewolucji polskiego biznesu medialnego po 1989 roku / The assessment of economic aspects of the activities of foreign capital in the evolution process of Polish media business after 1989	54
Sebastian Bobowski: Dwadzieścia lat po propozycji Sakakibary. Współczesne wyzwania dla projektu Azjatyckiego Funduszu Walutowego / Twenty years after Sakakibara proposal. Contemporary challenges for the project of Asian Monetary Fund	79
Magdalena Broszkiewicz: Portfolio investment flows and the Lucas paradox – an evidence from the global economy in the 21 st century / Inwestycje portfelowe a paradoks Lucasa w globalnej gospodarce XXI wieku.....	91
Wawrzyniec Michalczyk: Stopy procentowe a płynne kursy walutowe w krajach Unii Europejskiej. Wstęp do analizy korelacji / Interest rates vs. floating exchange rates in the European Union member states. An introduction to the correlation analysis.....	106
Zbigniew Palmowski: A note on VAR for the winner’s curse / Wartość zagrożona i przekleństwo zwycięzcy	124

Wstęp

Na niniejsze wydanie „Ekonomii XXI Wieku” składa się osiem artykułów. Dotyczą one zróżnicowanych zagadnień ekonomicznych o wielorakim stopniu ogólności, związanych z takimi obszarami badawczymi, jak paradygmaty nauk o zarządzaniu, globalizacja, integracja europejska, kapitał zagraniczny, inwestycje portfolio, stopy procentowe czy kurs walutowy. Numer otwiera tekst autorstwa Mariusza Maziarza, zatytułowany „Paradygmat zasobowy a paradygmat sieciowy. Nauka czy sztuka?”. Jest to opracowanie dotyczące jednej z fundamentalnych kwestii leżących u podstaw nauk ekonomicznych, jaką jest odpowiedź na pytanie, czy paradygmat sieciowy i paradygmat zasobowy posiadają cechy charakteryzujące naukę, sformułowane przez neopozytywistycznych filozofów. Autor artykułu, po przedstawieniu wyczerpującego wywodu, zauważa, że zależy to od stopnia restrykcyjności przyjętego kryterium i że „w przypadku przyjęcia klasycznej logiki [...] prowadzone rozważania kończą się udzieleniem negatywnej odpowiedzi”, natomiast „w przypadku wykorzystania logiki rozmytej można stwierdzić, iż analizowane paradygmaty spełniają niektóre wymagania stawiane przed nauką przez neopozytywistów”.

W kolejnym opracowaniu, zatytułowanym „Gospodarka o obiegu zamkniętym – stan obecny i perspektywy”, Magdalena Pichlak i Mariusz Kruczek prezentują koncepcję tego rodzaju gospodarki, który może stanowić alternatywę wobec tradycyjnego modelu liniowego. Autorzy w swoich rozważaniach dochodzą do wniosku, że wdrożenie tej koncepcji w Polsce jest uzależnione od wprowadzenia wielu fundamentalnych zmian, opartych zarówno na inicjatywach odgórnych, jak i oddolnych. Z kolei niewielki w rzeczywistości zakres działań w tej sferze podejmowanych w naszym kraju może zdaniem M. Pichlak i M. Kruczka spowodować, że „polska gospodarka [...] napotka w przyszłości naturalne granice wzrostu”.

Trzeci tekst, autorstwa Joanny Michalczyk, przybliży rolę procesów globalizacji i integracji europejskiej w kształtowaniu się łańcuchów dostaw żywności. Autorka zwraca uwagę na standaryzację i unifikację produkcji, będącą znakiem naszych czasów, ale także na takie zjawiska, jak dywersyfikacja asortymentu, poprawa jakości i bezpieczeństwa żywności czy różnicowanie kanałów jej sprzedaży, stanowiące odpowiedź na zaostrenie konkurencji na globalnym rynku żywnościowym. W opracowaniu podkreśla się rolę polityki rolnej Unii Europejskiej w promowaniu krótkich łańcuchów dostaw, które mogą być skutecznym przeciwdziałaniem dominacji koncernów międzynarodowych w sektorze rolno-spożywczym.

Kolejne cztery artykuły skupiają się w mniejszym lub większym stopniu na finansowych aspektach funkcjonowania gospodarki. Jarosław Brach w swoim tekście podejmuje próbę oceny kwestii ekonomicznych roli kapitału zagranicznego

w procesie ewolucji polskiego biznesu medialnego. Zauważa, że dziedzina ta po 1989 r. uległa zasadniczym zmianom i obecnie ok. 70% rynku czytelnictwa, widzów i użytkowników Internetu w Polsce kontrolują podmioty zagraniczne poprzez swoje spółki córki. Tak głęboka internacjonalizacja sektora niesie ze sobą, zdaniem autora, zarówno pozytywne, jak i negatywne skutki. Z kolei celem opracowania Sebastiana Bobowskiego, zatytułowanego „Dwadzieścia lat po propozycji Sakakibary. Współczesne wyzwania dla projektu Azjatyckiego Funduszu Walutowego”, jest przedstawienie tła powstania tego projektu, jak również wskazanie na procesy ewolucyjne zachodzące w zakresie współpracy finansowej w regionie azjatyckim oraz na jej perspektywy. W tym kontekście autor stwierdza, że najważniejszymi wyzwaniami są: „eliminacja łączy IMF przy jednoczesnym zapewnieniu zgodnej współpracy z tą organizacją, dostosowanie rozmiarów dostępnych [...] funduszy wsparcia płynnościowego do potrzeb państw pożyczkobiorców, realna niezależność i profesjonalizm mechanizmu nadzoru makroekonomicznego [...], wreszcie – rozszerzenie grona państw członkowskich”.

Magdalena Broszkiewicz w swoim artykule poddaje analizie międzynarodowe przepływy kapitału portfelowego w kontekście paradoksu Lucasa. Podejmuje udaną próbę powiązania inwestycji portfolio z czynnikami atrakcyjności rynków kapitałowych dla inwestorów i zauważa, że „brak napływu inwestycji portfelowych jest jednocześnie powodem i skutkiem niewystarczającego poziomu rozwoju rynków kapitałowych w krajach najsłabiej rozwiniętych”. Jej zdaniem, skutkuje to koniecznością skonstruowania dla takich rynków ścieżek rozwoju uwzględniających doświadczenia innych krajów, a ukierunkowanych na przyciąganie i zatrzymywanie kapitału portfelowego. Artykuł mojego autorstwa w zamierzeniach ma stanowić przyczynek do analizy korelacji między poziomami stóp procentowych i płynnych kursów walutowych w krajach Unii Europejskiej. Jak pokazało przeprowadzone badanie, współzależność o znacznej sile występuje między zmiennymi w Czechach, na Węgrzech i w Szwecji, natomiast w Wielkiej Brytanii dotyczy ona tylko oprocentowania realnego, a w Polsce – wyłącznie długookresowej stopy nominalnej.

Ostatnie opracowanie niniejszego wydania poświęcone jest próbie odpowiedzi na pytanie, jak użyć koncepcji wartości zagrożonej w szacowaniu ryzyka związanego z tzw. przekleństwem zwycięzcy. Zbigniew Palmowski zwraca uwagę na zaostrzoną konkurencję na rynku ubezpieczeniowym oraz na wywołaną tym możliwość nadmiernego obniżania cen polis i – w konsekwencji – groźbę niewypłacalności ubezpieczycieli.

Zachęcając do zapoznania się z prezentowanymi opracowaniami, życzę Czytelnikom, aby stanowiły one wsparcie i natchnienie dla ich własnych dociekań naukowych.

Wawrzyniec Michalczyk